

ČÍSLO: 6/2003 – červen 2003

ZPRAVODAJ

ROZHOVOR

„Za největší přínos Národní sítě Zdravých měst ČR považuji úzkou spolupráci a výměnu zkušeností mezi členskými městy a obcemi asociace.“

Rozhovor s **MUDr. Olgou Sehnalovou**, předsedkyní Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM ČR), místostarostkou a političkou Zdravého města Kroměříže:

Paní doktorko, kolik měst v ČR je do Projektu Zdravé město zapojeno v současnosti?

Do projektu je v naší republice nyní zapojeno celkem 32 měst, ve kterých žije přibližně 1,5 mil. obyvatel. V letošním roce byl za člena NSZM ČR přijat kraj Vysočina a o členství se jedná s řadou dalších měst, obcí, mikroregionů i celých krajů.

Co přináší městům členství v asociaci NSZM ČR?

Za největší přínos považuji úzkou, prakticky každodenní spolupráci a výměnu zkušeností mezi členskými městy a obcemi asociace. Dobré příklady a výsledky Zdravých měst jsou propagovány na národní i mezinárodní úrovni. Členství v asociaci není jen prestižní záležitostí (jde o projekt zastřešený mezinárodními institucemi jako je OSN – Světová zdravotní organizace), města mají ze členství i bezprostřední praktický užitek. Je jim poskytována metodická pomoc v oblasti strategického plánování a rozvoje, nabízí se např. i pomoc při získávání finančních zdrojů ve formě různých grantů a dotací.

Jaké podmínky musí splnit město, aby se mohlo stát členem NSZM ČR?

Formy členství jsou různé. Řádný člen by měl na své místní úrovni cíleně a systematicky vytvářet podmínky a změny ve prospěch zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života. Měl by postupovat podle vypracované metodiky nazvané Česká brána 21, mimochodem oceněné titulem Světový projekt EXPO 2000. Obecně ale můžeme říci, že členem asociace, ať už řádným nebo třeba členem pozorovatelem, se může stát kterékoli české město, které se rozhodne aktivně se přihlásit a dělat kroky směřující k naplňování smyslu pojmu ZDRAVÍ.

Kroměříž byla jedním z prvních Zdravých měst v republice. Jakými projekty může inspirovat další města?

Kroměříž byla např. prvním městem ve střední Evropě, kde se rozběhl projekt Bezpečná komunita, týkající se úrazové prevence. Ve spolupráci s místními lékaři (více než 60 ambulancí) se každoročně monitoruje výskyt úrazů u různých věkových skupin na různých místech města a na základě výsledků se hledají preventivní opatření, aby se úrazům dalo účinně předcházet. V minulých letech jsme se např. soustředili na problematiku bezpečnosti kroměřížských dětských hřišť. V letošním roce je projekt zaměřen na masivní propagaci nošení cyklistických přileb, zejména u dětí, ale nejen u nich. Na projektu Bezpečná komunita město velmi dobře spolupracuje např. s bývalou Okresní hygienickou stanicí, nyní Státním zdravotním ústavem, a dalšími organizacemi i dobrovolníky. Myslím, že je to bezpochyby aktivita, kterou má smysl rozvíjet a je určitě hodna následování.

AKTUALITY

Mohou města omezit rizika úrazů?

Snaží se o to. Mezi nejčastějšími příčinami úmrtí zaujímají úrazy třetí místo, u dětí a mládeže dokonce místo první. Proto NSZM ČR a Ministerstvo zdravotnictví ČR iniciovaly celostátní kampaň „Národní dny bez úrazů“ (NDBÚ).

Kampani upozorňující na závažnost problematiky úrazovosti a důležitost prevence při snižování počtu úrazů, byl letos zasvěcen první červnový týden. Radnice Zdravých měst společně se svými partnerskými organizacemi při této příležitosti pořádaly nejrůznější zábavné programy i sportovní akce. Jak podat první pomoc tonoucímu? Akce „Pomoc – topím se!“ (4.6.) přinesla návod obyvatelům Chrudimi. O zajímavé akce nebyla nouze ani v mnoha dalších městech - v Brně („Dětský den bez úrazu“), Třebíči (závody Vodní záchranné služby „O pohár starosty města“), Kroměříži („Olympiáda malého cyklisty“), aj. Mimořádně významný byl čtvrtý ročník Konference Bezpečná komunita Kroměříž, v rámci něhož převzal starosta Kroměříže Ing. Petr Dvořáček z rukou zástupce Světové zdravotní

organizace (WHO) Maxe Vosskhulera certifikát o přijetí Kroměříže do sítě Bezpečných komunit WHO. Kroměříž se tak díky úspěšné realizaci projektu stala první Bezpečnou komunitou ve střední a východní Evropě.

Letos poprvé proběhla v rámci NDBÚ Mise dětství bez úrazu organizovaná o.p.s. Podaná ruka ve spolupráci s NSZM ČR a dalšími partnery. Mise se vydala do 6 Zdravých měst: Třebíč (4.6.), Chrudim (10.6.), Litoměřice (12.6.), Zlín (17.6.), Kroměříž (18.6.), České Budějovice (24.6.). Viditelné výsledky protiúrazového tažení má v nejbližší době přinést průzkum používání cyklo přileb ve Zdravém městě Kroměříži a Litoměřicích.

Boskovice: Světový den životního prostředí

U příležitosti Světového dne životního prostředí (5. 6.) se boskovičtí školáci a představitelé radnice zamysleli nad nakládáním s odpady.

První žákovské a studentké konference ve Zdravém městě Boskovicích se zúčastnili jak zástupci škol z řad žáků i učitelů, tak představitelé města a místních firem pracujících s odpady. Všichni účastníci byli seznámeni

s právními úpravami nakládání s odpady a s aktivitami Města Boskovice v této oblasti. Společně se kritickým okem podívali na nakládání s odpady ve městě a následně hledali možná řešení existujících nedostatků. Žáci a studenti představili ekologické aktivity ve svých školách, nedostatky při nakládání s odpady v Boskovicích viděli především na straně občanů. Podle slov koordinátorky Projektu Zdravé město Boskovice Zoji Malachové si zástupci města z konference odnesli inspirace do dalších aktivit v oblasti nakládání s odpady. Konferenci zorganizoval Výkonný výbor pro projekt Zdravé město Boskovice ve spolupráci s místními školami.

Třebíč: Hurá na prázdniny!

Festival zážitků i netradičního vzdělávání potěšil děti i dospělé.

Třetí ročník festivalu „Hurá na prázdniny!“ (21.6.), konaného pod záštitou kanceláře Zdravé město, dětem přinesl nejen lákavou směsici her a soutěží, ale také trochu nikterak nezáživného poučení. Organizátoři z o.s. Na pohodu... a jejich partneři přichystali program složený např. z ukázek práce Integrovaného záchranného systému, kurzu první pomoci a základního ošetření, prezentace škol aj. Bonbónkem letošního ročníku byla účast několikánásobného účastníka a medailisty nejtěžšího terénního závodu světa Rallye Paris-Dakar Ing. Tomáše Tomečka. Každý účastník si mohl

v průběhu dne zakoupit slosovatelný kupon. Výtěžek byl předán zástupci partnerských Speciálních škol v Třebíči na nákup vybavení školních dílen.

Kroměříž: Nová dětská hřiště

Už třetí rok běží v Kroměříži v rámci projektu Zdravé město program modernizace dětských hřišť. Kancelář Zdravé město se při něm řídí heslem: "Namísto toho, abychom učili děti, jak se bezpečně pohybovat v nebezpečném prostředí, chceme zajistit přímo ono bezpečné prostředí."

Nová hřiště, kterých zbudovala radnice už několik, jsou stavěna jednak v souladu s touto myšlenkou, ale i s normami EU, které v tuzemsku platí zatím jen jako doporučení. "Nejdřív jsme museli udělat

jakousi „inventuru“, zjistit, komu jednotlivá hřiště patří a komu patří pozemky. Hřiště vznikala v různých dobách, často v akci Z, takže i v různé kvalitě," uvedla Ing. Marie Pokorná, koordinátorka Projektu Zdravé město. Na základě "inventury" byly z hřišť odstraněny některé děti ohrožující prvky i mnohé rezavé prolézačky. Nová hřiště jsou už budována s důrazem na bezpečnost a také filozofie jejich budování je podle Marie Pokorné nyní jiná. Zatímco dřív se budovala malá a spíš provizorní hřiště, nyní se jich staví méně, jsou však větší a stavěná podle jasných pravidel. Při obnově hřišť spolupracuje radnice s nedávno založeným občanským sdružením Dětská hřiště. "Jsme ve stálém kontaktu. Sdružení se snaží získávat peníze a stará se i o popularizaci této myšlenky," dodala Marie Pokorná.

Krátce

14. 6. – Hodonín: Slavnost přicházejícího léta (protidrogová akce)

18. 6. – Boskovice: IV. ročník Sportovních her pro tělesně handicapované sportovce

22. 6. – Třebíč: Soutěž zdravých i tělesně handicapovaných v jízdě na koni a koňské drezúře

KONTAKT

Petr Švec

národní koordinátor Projektu Zdravé město

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

T: +420 602 500639

E: paha@nszm.cz

W: www.nszm.cz

(Použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR. Rozhovor s MUDr. O. Sehnalovou byl v plném rozsahu otištěn v časopise Osobní lékař.)